

Judikatūras krājums

Lieta C-408/12 P

**YKK Corporation u.c.
pret
Eiropas Komisiju**

Apelācija — Aizliegtas vienošanās — Rāvējslēdzēju un citu aizdares līdzekļu, kā arī aizdares mašīnu tirgus — Secīga atbildība — Likumā noteiktais naudas soda maksimālais apmērs — Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts — Jēdziens “uzņēmums” — Personiska atbildība — Samērīguma princips — Preventīvs reizināšanas koeficients

Kopsavilkums – Tiesas (otrā palāta) 2014. gada 4. septembra spriedums

- 1. Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Kritēriji — Konkrētā ietekme uz tirgu — Nenoteicošs kritērijs*
(Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts)
- 2. Apelācija — Tiesas kompetence — Vispārējās tiesas vērtējuma par uzņēmumiem, kas ir pārkāpuši Līgumā ietvertās konkurences tiesību normas, uzliktu naudas sodu apmēru taisnīguma apsvērumu dēļ — Izslēgšana*
(LESD 256. un 261. pants; Tiesas statūtu 58. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkts un 31. punkts)
- 3. Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Kritēriji — Naudas soda apmēra samazināšana par apsūdzētā uzņēmuma sadarbību — Nosacījumi — Komisijas novērtējuma brīvība — Dubultas atlīdzības nepieļaušana par vienu un to pašu informāciju*
(Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts; Komisijas paziņojuma 96/C 207/04, C un D daļas, un paziņojuma 2002/C 45/03 21. un 23. punkts)
- 4. Apelācija — Pamati — Kļūdainais faktu vērtējums — Nepieņemamība — Faktu un pierādījumu vērtējuma pārbaude Tiesā — Izslēgšana, izņemot sagrozīšanas gadījumus*
(LESD 256. pants; Tiesas statūtu 58. panta pirmā daļa)
- 5. Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Maksimālais apmērs — Aprēķināšana — Apgrozījums, kas jāņem vērā — Uzņēmums, kuru ir iegādājies cits uzņēmums, kas pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija atsevišķa ekonomiska vienība — Katras šīs ekonomiskās vienības apgrozījuma ņemšana vērā*
(EKL 81. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts)

6. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Preventīvs raksturs — Attiecīgā uzņēmuma lieluma un kopējo resursu ņemšana vērā*

(EKL 81. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts)

7. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Maksimālais apmērs — Naudas soda maksimālā apmēra un ta preventīvā rakstura nošķiršana*

(EKL 81. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts)

8. *Apelācija — Par pamatotu atzīta apelācijas sūdzība — Strīda atrisināšana pēc būtības apelācijas tiesā — Nosacījums — Strīds, kas ir izskatāmā stāvoklī*

(Tiesas statūtu 16. panta pirmā daļa)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 26. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 29. punktu)

3. Gan Komisijas 1996. gada Paziņojumā par naudas sodu neuzlikšanu vai to apmēra samazināšanu lietās, kas skar aizliegtas vienošanās (C un D sadaļā), gan 2002. gada Paziņojumā par atbrīvojumu no sodanaudas [naudas soda] un sodanaudas [naudas soda] samazināšanu karteļu [aizliegtu vienošanos] gadījumos (21. un 23. punktā) ir prasība par nosacījumu, ka, lai varētu saņemt naudas soda, kas pretējā gadījumā tiktu uzlikts, samazinājumu, attiecīgajiem uzņēmumiem ir pienākums sniegt Komisijai pierādījumus, kas apstiprina izdarītā pārkāpuma esamību. Šajā sakarā, informācija, kas neatbilst nosacījumam, ka tai ir jāapstiprina izdarītā pārkāpuma esamība 1996. gada paziņojuma par sadarbību izpratnē, nevarēja tikt uzskatīta par pierādījumiem, kam ir būtiska pievienotā vērtība salīdzinājumā ar pierādījumiem, kuri jau bija Komisijas rīcībā, 2002. gada paziņojuma par sadarbību 21. punkta izpratnē.

Turklāt, attiecīgie uzņēmumi nevar pretendēt uz dubultu atlīdzināšanu par tās pašas informācijas sniegšanu, proti, tās, kura tām ļāva saņemt daļēju atbrīvojumu no naudas soda par laika posmu, uz kuru tās atsauca, ja tai pašai informācijai attiecībā uz vēlāku laika posmu nav nekādas pievienotās vērtības Komisijas izmeklēšanā.

(sal. ar 42., 43. un 47. punktu)

4. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 44. punktu)

5. Ja uzņēmumu, ko Komisija uzskata par vainīgu EKL 81. panta pārkāpumā, iegādājas cits uzņēmums, kura ietvaros tas kā meitasuzņēmums saglabā atsevišķas ekonomiskas vienības statusu, Komisijai ir jāņem vērā katras šīs ekonomiskās vienības apgrozījums, lai tām vajadzības gadījumā piemērotu 10 % maksimālo apmēru no to kopējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā, kas noteikts Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta otrajā daļā.

Līdz ar to gadījumā, kad divas sabiedrības veido divas nošķirtas vienības un tikai pēc tam viena kļūst par otras meitasuzņēmumu, tās nevar uzskatīt par vienu un to pašu uzņēmumu, kura struktūra un finansiālā spēja laika gaitā ir attīstījusies, kas tiek aplūkots pārkāpuma periodā.

Šajā ziņā 23. panta 2. punkta mērķis – nosakot 10 % no katra uzņēmuma, kas ir piedalījies pārkāpumā, apgrozījuma – ir it īpaši izvairīties no tāda naudas soda piemērošanas, kura apmērs pārsniedz šo maksimālo apmēru un minētā uzņēmuma maksātspēju brīdī, kad Komisija to ir atzinusi par vainīgu pārkāpumā un piemērojusi finansiālu sankciju. Šis konstatējums ir apstiprināts Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta otrajā daļā, ar ko attiecībā uz naudas soda maksimālo apmēru 10 % tiek prasīts, lai tas tiktu aprēķināts, balstoties uz finanšu gadu pirms Komisijas lēmuma par pārkāpuma sodīšanu pieņemšanas. Taču šāda prasība tiek pilnībā ievērota, ja, kā tas ir šajā gadījumā, šī maksimālā robeža tiek noteikta, pamatojoties tikai uz meitasuzņēmuma apgrozījumu, ciktāl tas attiecas uz naudas sodu, kas tai vienīgajai uzlikts par laika posmu, pirms to iegādājās mātesuzņēmums.

Tāpat sabiedrību nevar atzīt par vienīgo atbildīgo par pārkāpumiem, ko neatkarīgi ir izdarījuši tās meitasuzņēmumi pirms to iegādāšanās datuma, pēdējiem minētajiem pašiem ir jāuzņemas atbildība par savu prettiesisko rīcību laikā pirms šīs iegādes, nepastāvot iespējai piemērot atbildību sabiedrībai, kas tos iegādājās.

(sal. ar 60. un 65. punktu)

6. Jēdziens “preventīvs” ir viens no faktoriem, kas ir jāņem vērā, aprēķinot naudas soda apmēru, ko piemēro par konkurences normu pārkāpumu. Šajā ziņā saikne starp, no vienas puses, uzņēmumu izmēru un resursu kopumu un, no otras puses, nepieciešamību nodrošināt naudas soda preventīvo iedarbību nav apšaubāma. Faktiski ietekme uz attiecīgo uzņēmumu ir galvenais pamats, kas attaisno to, ka tiek ņemts vērā šī uzņēmuma izmērs un resursu kopums, lai nodrošinātu naudas soda pietiekami preventīvo iedarbību, tā kā sodam nevajadzētu būt nenozīmīgam, it īpaši salīdzinājumā ar minētā uzņēmuma finansiālo spēju. No tā izriet, ka, lai uzliktu naudas sodu, kura apmēram varētu būt attiecīgos uzņēmumus atturoša iedarbība, lai nākotnē netiktu pārkāptas Savienības konkurences tiesību normas, ir jāņem vērā uzņēmumu apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī esošais izmērs un resursu kopums.

(sal. ar 84. – 86. punktu)

7. Naudas soda maksimālā apmēra, ko uzliek uzņēmumam par konkurences tiesību normu pārkāpumu, ierobežojums 10 % apmērā no apgrozījuma, kas ir paredzēts Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta otrajā daļā, mērķis ir naudas soda apmēru, ko piemēro par izdarīto pārkāpumu, padarīt par atbilstošu par atbildīgu atzītā uzņēmuma ekonomiskajai spējai, pat ja atsauces laika posms apgrozījuma aprēķināšanai, kas jāņem vērā, ir finanšu gads pirms Komisijas lēmuma par soda uzlikšanu šim uzņēmumam.

Savukārt finansiālas sankcijas preventīvās ietekmes meklējumos galvenokārt ir paredzēts nodrošināt ekonomiskās vienības, kas ir Komisijas lēmuma adresāte, disciplīnu tās nākotnes uzvedībā. Šādai iedarbībai noteikti ir jārodas attiecībā uz konkrēto uzņēmumu stāvokli, kādā tas ir brīdī, kad tiek pieņemts šāds lēmums.

(sal. ar 90. un 91. punktu)

8. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 95. punktu)